

Již třetí ročník rozmanitosti

doc. PhDr. MARTIN SOUKUP, Ph.D.

Ústav etnologie, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Celetná 20, Praha 1, 116 42; e-mail: martin.soukup@ff.cuni.cz

V českém odborném prostředí existuje hned několik odborných antropologicky orientovaných periodik: například tradiční Český lid či Anthropologia Integra. Předchozí dva ročníky časopisu Culturologia však prokázaly, že ještě existuje prostor pro typ časopisu, jako je Culturologia, jelikož jsme si dokázali najít cestu ke čtenářům a netrpíme nouzí zájemců o publikování textů z řady institucí. To dokládá i nové číslo.

Časopis vydává Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, na které došlo v uplynulém roce k řadě změn, jež se dotýkají - a jistě ještě dotknou - existence a podoby samotného časopisu. V říjnu 2013 přešlo jeho vydávání v rámci fakulty pod Ústav etnologie FF UK. A ten bude v následujících měsících hledat svou novou podobu.

Přirozeně lze očekávat, že se změny promítnou též do našeho časopisu. Jsme však s kolegy přesvědčeni, že to nebude ke škodě věci, že si periodikum nadále zachová svou tvář a také otevřenost k rozmanitým badatelským a výzkumným tématům.

Obsah prvního letošního čísla dokládá pestrost témat, jimiž se lze zabývat při studiu široce chápané kultury. Nechceme se omezovat jen na témata spjatá s Českou republikou. Proto dostala prostor tak různorodá témata, jakými jsou bezdomovectví ve slovenské Nitře, integrační procesy rodin migrantů z třetích zemí do České republiky, italská kuchyně, gotická kultura, evoluční teorie Charlesa Darwina či rituály v Beninu... Snažíme se pokračovat v tradici studia rozmanitosti člověka, společnosti a kultury v čase a prostoru, jak ji prosadila anglosaská antropologie, ke které se hlásíme jako k inspiračnímu zdroji.

Charles Darwin, jehož myšlenkám je věnována jedna z otištěných studií, zauvažoval v závěru své slavné práce O původu druhů (1859) o rozmanitosti forem života na zarostlém břehu pokrytém mnoha rostlinami, kde v křoviskách zpívající ptáci a poletuje hmyz.

Darwin odhalil jednoduché zákony, díky nimž povstala působivá rozmanitost přírody. Ačkoli nelze stanovit žádné elementární principy, jež řídí vznik a vývoj kultur, lze i v minulosti a současnosti lidstva vidět dechberoucí rozmanitost způsobů života.

Hořkuje se nad globalizačními procesy, o nichž se věří, že dávají příslovečný „polibek smrti“ kulturní rozmanitosti. Antropologové však navzdory tomu stále nacházejí nová výzkumná a badatelská témata. Ulice města, zákoutí, bar, přístav, školní třída, laboratoř či kupříkladu konferenční sál naplněný rokůjícími antropology v sobě skrývají rozmanitost stejně jako Darwinem uvažovaný „zarostlý břeh“. Stále je co objevovat. ●

Obsah

Studie:

- 4 **Veronika Beranská:** „Šamanská jurta“: O pojetí zdraví a nemoci u jejich návštěvníků
- 14 **Zdeněk Vondra:** Multimédia jako nástroj využití informace uchované v kulturním dědictví
- 21 **Joseph Nevadomsky:** Sacral rituals of kingship in the late 20th century former Kingdom of Benin
- 28 **Lucie Müllerová:** Evoluční principy v díle Ch. R. Darwina a jejich pojetí v současné evoluční biologii
- 40 **Barbora Půtová, Václav Soukup:** Gotická kultura: Antropologická perspektiva
- 52 **Zdeněk Uherek et al.:** Jak sbírat údaje o migračních a jejich rodinách: možnosti, výhody a limity
- 57 **Miroslava Ferrarová, Eva Ferrarová:** La cucina italiana jako součást italské národní identity
- 62 **Filip Jakubec:** Život bezdomovců v Nitře

Recenze:

- 69 **Kateřina Grmelová:** Umění jako symbol a dekorace: způsob jak lépe číst architekturu
- 70 **Jan D. Bláha:** Život uprostřed mnoha prostorů
- 71 **Kristýna Brádlarová:** V duchu předků

Rituál přechodu:

- 72 **Martin Soukup:** Odchod, na který nelze zapomenout

Vědecký tamtam:

- 73 **Václav Soukup:** Neandertálců opět překvapují